

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๓

น้ำใจเป็นสำคัญ

(ผู้ฟังเทศน์นักเรียน ร.ร.ค่ายประจักษ์ ๑๐๐ คน ประชาชน ๕๐๐ คน)

เมื่อวานนี้วันที่ ๑๐ ทองคำได้ ๑๒ บาท ๑ สตางค์ ดอลลาร์ ๑๑ ดอลลาร์ แพวันนี้
หลุดลุ่ยเลย ดอลลาร์แพวันนี้มากเทียว ได้ไปทุกวัน ๆ เก็บไปตลอดนะ เมืองไทยเรา
เป็นเมืองเก็บหอมรอมริบเข้าสู่หลักใหญ่คือคลังหลวง หัวใจของชาติอยู่ที่นั่น เรื่อย
เข้าใจว่าอยู่ลมหายใจเราผอด ๆ นะ ลมหายใจเรามีผอด ๆ ถ้าคลังหลวงขาดเสียอย่าง
เดี๋ยวนี้ขาดสะบั้นทั้งเป็น ดิ้นตายทั้ง ๆ ที่ยังไม่ตาย คลังหลวงลมหายใจใหญ่ขาด อันนี้
ซึ่งมีลมหายใจผอด ๆ อยู่ก็ดิ้นกันทั้งประเทศ ตาย เป็นสัตว์ไปเลย พวกจำอันนี้ให้ดี

เมื่อวานนี้โรงพยาบาลไหนมา เราอ่านแล้วเรื่องนี้ดูเหมือนไม่เคยได้ยิน มาเมื่อ
วานนี้ สัมแล้วไม่ทราบว่าจะอย่างไร เดี่ยวนี้โรงพยาบาลต่าง ๆ หลังไหลมาเรื่อย ๆ คง
จะบอกต่อ ๆ กันไปทำ โน้นตั้งแต่อุบลฯ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม มหามดละแควนั้นมาที่
นี้ เพราะฉะนั้นโกดังต้องบรรจุไว้เต็มเอี้ยด ๆ ตลอดเลย สิ่งที่เราให้ตามกำหนดให้
กำหนดเท่านั้น ๆ ให้ครบหมด อันไหนขาดไม่ได้ต้องมาพร้อม ให้ได้ไปครบทุกโรง
พยาบาลไป เพราะฉะนั้นของจึงต้องไปตรวจดูเรื่อย มีผู้ไปตรวจเป็นประจำ บกพร่องให้
รีบสั่งมาทันที

เราอยู่ไม่อยู่ไม่สำคัญ เพราะเราสั่งตายตัวไว้แล้วขาดไม่ได้ ให้รีบสั่งทันที นอก
จากว่าสุดวิสัย เช่นอย่างไม่มี จะว่าไม่ทันไม่ได้นะ ต้องทันวางั้นเลย ไม่มีนี่สุดวิสัย เราจัด
ไว้เป็นประจำ โห น้อยเมื่อไรเข้าไปในโกดังนั้น แน่นเอี้ยด ๆ สั่งมาเรื่อย ๆ ทางวัดเป็น
พื้นฐานไว้เลยเทียว ทางอื่นก็มาช่วยกัน ทางนั้นมาบ้าง ทางนี้มาบ้าง เข้าเป็นส่วนเพิ่ม
เติม ๆ เข้าไปเรื่อย ๆ ขาดเหลืออะไรทางวัดต้องเป็นพื้นฐานรับรองไว้เลย ขาดไม่ได้
บอกกันเลย เราสงสารขนาดนั้นละ

เพราะฉะนั้นโรงพยาบาลจึงหนักมาก หนักก็หนัก แต่หนักด้วยความสงสารของ
เราไม่เป็นไร เดี่ยวนี้ทุกแห่งทุกหนทั่วประเทศไทยละ ทุกภาค สำหรับช่วยโรงพยาบาล
ทุกภาคหมดเลย สำหรับโรงพยาบาลนะเรียกว่าทุกภาค เมืองไทยเรามีกี่ภาค เราช่วยทุก
ภาค ๆ เป็นแต่เพียงได้มากได้น้อยต่างกัน ส่วนมากภาคอีสานจะมากกว่าเพื่อน เพราะ
ภาคอีสานเป็นภาคคนจน เราพูดตรง ๆ อย่างนี้ละ ธรรมชาติต้องพูดอย่างตรงไปตรงมา
บรรดาภาคทั้งหลายภาคอีสานต่อยกว่าเพื่อนในเรื่องความจน

แต่มีอันหนึ่งที่เป็นเครื่องเชิดกันไว้ ภาคอีสานเป็นภาคที่มีน้ำใจเด่นอยู่ แต่ไม่ได้
หมายถึงเอาไปแข่งใครนะ เราหมายถึงว่าน้ำใจเป็นเครื่องเชิดความจนให้พี่น้องชาวไทย

ทั้งหลายได้เห็นใจกัน คนมีน้ำใจไปที่ไหนโลกเห็นใจทั้งนั้นแหละ คนไม่มีน้ำใจไปที่ไหน จิตจางว่างเปล่า ไม่ค่อยมีเพื่อนมีฝูงนะคนไม่มีน้ำใจ คนเห็นแก่ได้ คนมีน้ำใจนี้เฉลี่ย เพื่อแม่ ถึงไหนถึงกันไปเลย นี่ละน้ำใจ น้ำใจไปที่ไหนไม่จนตรอก ให้พากันรักษาน้ำใจ ไว้ให้ดี

เมืองไทยเรานี่คน ๖๒ ล้านคน ให้ต่างคนต่างมีน้ำใจรวมกันแล้ว เป็นปึกแผ่น แน่นหนามั่นคงมาก น้ำใจเป็นของสำคัญ อยู่ด้วยกันด้วยน้ำใจ ไม่ได้อยู่ด้วยกันเฉย ๆ ให้มีน้ำใจต่อกัน ใครเป็นญาติกันทั้งนั้นแหละ ญาติพี่น้องเป็นพี่น้องตายกัน ใครมีความจน ตรอกจนมุมที่ควรจะช่วยเหลือได้ให้ช่วยทันที ๆ เลย นี่ถูกต้องเหมาะสมกับหลักพุทธ ศาสนาซึ่งเป็นรากฐานชีวิตจิตใจของชาวไทยเรา คือพุทธศาสนา พุทธศาสนาเป็นศาสนา ที่มีน้ำใจเต็มเปี่ยม ไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้าแหละ

ฟังชื่อว่า มหาการุณิก นาโถ หิตาย สัพพปาณิน ที่ไหนเราก็ดูดีแล้ว แล้วยัง แปลว่ายังไง พระพุทธเจ้าทรงมีเมตตาตามการุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ และทำประโยชน์ให้สัตว์ โลกไม่มีประมาณ นี่ละแปลออกฟังเอา ฟังซิทำประโยชน์ให้แก่สัตว์โลกไม่มีประมาณ นี่ เพราะอำนาจแห่งความเมตตาการุณา สองอันนี่ละหนุน นี่เราเป็นลูกชาวพุทธ เราต้อง เป็นคนมีน้ำใจต่อกัน

ย่นเข้ามาถึงวัด วัดเป็นหลักใหญ่ของน้ำใจ วัดเป็นพื้นฐานอันสำคัญของน้ำใจ ออกจากวัด วัดไหนไม่มีน้ำใจพระเณรก็ไม่ค่อยมี เป็นอย่างนั้นนะ ต่างกันนะ ถ้าวัดไหน ที่มีน้ำใจแล้วถึงไหนถึงกัน พอพูดอย่างนี้ก็คิดถึงสมเด็จพระสังฆราช วัดพระศรีมหาธาตุ ไร่เย็น นี่ไม่มีเหลือเลย น้ำใจเต็มเปี่ยมจริง ๆ ทางปริยัติเราเกิดสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ สอง องค์ที่หนึ่งคือพ่อแม่ครูจารย์มั่น อยู่ในหัวใจเราทางฝ่ายปฏิบัติ องค์ที่สองทางฝ่าย ปริยัติ คือสมเด็จพระสังฆราช ชื่อ พิมพ์ อันนี้ละอันหนึ่งอยู่บนหัวใจเราตลอดมาไม่จิต จางนะ เราไม่เหมือนใคร ถ้าลงฝึบแล้วไม่มีถอน เป็นอย่างนั้นละ ตายตัวเลย นี่องค์ หนึ่ง มีเท่าไรเป็นหมด ๆ ไปที่ไหนชั่วเขี้ยว ๆ มีแต่ลูกศิษย์ลูกหา

เรายังไม่ลืมนะ คือท่านพูดของท่านเฉย ๆ แต่เราอดคิดไม่ได้ คือพูดด้วยความ เมตตา ถึงจะพูดยังไงก็อย่างว่า ไม่มีใครถือสีถือสา ท่านไปอุบลฯ ปีละครั้ง ๆ ท่านไป เยี่ยมแม่ท่าน เวลามาที่นี่พวกชาวอุบลฯ เขาก็ขนสิ่งของ เฉพาะอย่างยิ่งเค็มหมากนัต (ลับประรดตอง) เต็มรถมา ที่นี้ตั้งแต่ต้นสถานีรถไฟทางโน้นถึงปลายทางเลยเขาไม่เก็บ นะ ของมีเท่าไรขนขึ้นหมดไม่ได้เสียค่าระวางนะ ของท่านเอามาจากทางนั้นละ แล้วก็ มีทุกอย่าง ไม่ว่าผ้าหมงผ้าไหม อะไร ๆ มีหมด เป็นเซ่ง ๆ มา เอามาตั้งปั๊บ ท่านมองเห็น ไร้ ผ้าไหมนี่สำคัญนะ ท่านว่าอย่างนั้นนะ เราไม่ลืมนะ นี่รีบเก็บนะ เตียวอิตาญาณฯ มันมา

มันเอาไปกินเสียบนะ อีตัญญาณๆ ท่านว่า อีตัญญาณๆ มามันเอาไปกินเสียบนะ แล้วท่านไม่เคยสนใจนะ พุดเท่านั้นแหละ

วันนั้นฉันเพล ตอนเช้าท่านฉันอะไรนิดหน่อยเท่านั้น ท่านฉันเพลทีเดียว เหมือนหนึ่งว่าฉันคนเดียว ตอนเช้าท่านจะฉันอะไรนิดหน่อยเท่านั้น ท่านไม่สนใจ ตอนเพลท่านถึงฉัน ที่นี้พอฉันตอนเพลท่านระลึกได้ยังไงไม่รู้ นะ เอ๊ะใจขึ้นมา เอ้อ เค็มหมากนัตเราเอามาฉันสักหน่อยนะ เอามาแล้วยังไม่ได้ฉันเลย ท่านเองยังไม่ได้ฉันจริง ๆ มาเป็นแข่ง ๆ ไปไหนหมดไม่รู้ ที่นี้ก็ไป เอาเค็มหมากนัตมา เณรก็ปั๊บปั๊บเข้าไปในห้องครัว ออกมาบอกว่า เค็มหมากนัตหมดแล้ว อันนี้เราก็ไม่ลืม หือ เค็มหมากนัตหมดแล้ว พวกเธอก็อยากเป็นเจ้าคุณเหมือนข้าวะ เท่านั้นละ เจ้าคุณไม่ได้กินเค็มหมากนัต พวกเณรเอาไปกินหมด พระเอาไปกินหมด อยากเป็นเจ้าคุณเหมือนข้าวะ เจ้าคุณไม่เห็นกินเค็มหมากนัต ไม่ได้กินเลย ลูกศิษย์ลูกหาเอาไปกินหมด

นี่เราพุดถึงเรื่องความเมตตาท่าน อู๊ย เก่งมากนะ มีเท่าไรขึ้นนิ้วได้เลยไม่มีเหลือ อำนาจความเมตตา เพื่อนฝูงไม่ว่าฝ่ายพระฝ่ายเณรฝ่ายฆราวาสเต็มไปหมด ท่านไปไหน นั่นเห็นไหมอำนาจความเมตตา ท่านเก่งมากนะถึงได้ขึ้นอยู่บนหัวใจเรา นี่เราพุดถึงเรื่องวัด วัดไหนสมภารวัดตระหนี่ดีเหนียว ไม่ค่อยมีพระมีเณรนะ ถ้าวัดไหนมีอธยาศัยกว้างขวางแล้วอย่างว่าละ ยิ่งพร้อมด้วยธรรมภายในใจด้วยแล้ว ยิ่งเป็นแม่เหล็กดึงดูดสำคัญ ๆ เป็นเองนะ นี่ละอำนาจแห่งธรรม มันดึงดูดอยู่ภายใน มองไม่เห็นนะข้างหน้า ด้วยตาเนื้อของเราไม่เห็น

กระแสของธรรมที่เข้าดึงดูดจิตใจของสัตว์โลก เป็นอยู่ภายใน ๆ นั่นละเรียกว่าธรรม มองไม่เห็น แต่เป็นเครื่องดึงดูดกันภายในใจ เป็นนามธรรมด้วยกัน ใจเป็นนามธรรม ธรรมกับใจเข้าถึงกันเป็นนามธรรมด้วยกัน จึงไม่มีใครทราบ แต่มันดึงดูดอยู่ตลอดเวลา ธรรมกับใจของโลกดึงดูด ใครมีธรรมในใจมากน้อย เครื่องดึงดูดจะมีมากน้อยไปตามนั้นแหละ นี่เรียกว่าธรรม เข้าใจไหมละ บางคนจะไม่เข้าใจว่าธรรมเป็นยังไง

คือกระแสของธรรมนี้ไม่มีใครทราบได้เลย แผ่กระจายครอบโลกธาตุ ธรรมเป็นอย่างนั้น แล้วเครื่องดึงดูด อะไรมีเครื่องรับก็รับกัน ๆ เครื่องดึงดูด คือใจใดที่มีสภาวะกับธรรมจะเข้ากันทันที ๆ ใจใดหมดสภาวะแล้วธรรมเข้าไม่ถึง นี่ละคนหมดคุณค่า มีหัวใจเหมือนกันก็ตาม หมดคุณค่าที่ธรรมภายในใจไม่มี ถ้าธรรมมีในใจมากน้อย แม้แต่สัตว์ก็ติดพันกันได้ สัตว์มีเมตตา อย่างโพธิสัตว์อย่างนี้ พระโพธิสัตว์เวลาท่านเสวยพระชาติเป็นสัตว์นี้ หากเป็นอยู่ในนั้นอย่างนั้นละ พระโพธิสัตว์นี้บริษัทบริวารมากตลอด และเป็นนักเสียสละตลอด นี่ละโพธิสัตว์ คือไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่เพื่อนฝูงด้วยกัน จะเป็นจะตายเจ้าของรับรองเลย เห็นได้ในชาดก

เช่นอย่างที่ว่า พาบริษัทบริวารไปหากิน บริษัทบริวารมากล่ซี่ ที่นี้พวก นายพรานเขากางตาข่ายไว้ข้างหน้า ไม่รู้ พาบริษัทบริวารไปหากิน ไม่รู้ว่ นายพรานเขากันตาข่ายไว้ข้างหน้า มันจะไปไม่รอดทำยังงิ ท่านคิดทันทีเลย เตือนเพื่อนฝูงว่ เราจะเข้าสู่ที่สำคัญ คือเข้าสู่อันตราย พอเราเข้าสู่อันตราย เมื่อเหตุการณ์ซุลมุนให้พวกเพื่อน ทั้งหลายต่างตัวต่างวิ่งเอาตัวรอดนะ พอว่าอย่างนั้นท่านก็บึ่งเข้าไปหานายพรานเลย แทนที่จะพากันวิ่งหนีไม่วิ่งนะพระโพธิสัตว์ เตือนลูกน้องทั้งหลาย เวลาเขาซุลมุน คือเขาจะยิงท่านหรืออะไร เพราะอยู่ ๆ ท่านวิ่งเข้าไปหานายพรานเลยมีอย่างเหรอ ธรรมดา สัตว์ทั้งหลายต้องกลัวตายใช้ไหม ต่างตัวต่างวิ่งหนี แต่โพธิสัตว์ไม่เป็นอย่างนั้น เตือน หมู่เพื่อนแล้วท่านก็วิ่งเข้าสู่ที่ซุลมุนเลย

ที่นี้คนนั้นก็จะยิงคนนี้ก็จะยิง จะยิงก็จะถูกกันชีนายพราน กลัวยิงจะถูกกัน ท่านก็วิ่งผ่านนายพรานเข้าไปตรงนั้น คนนั้นก็จะยิงคนนี้ก็จะยิง เลยยิงไม่ได้สักคนเดียว เพราะมันจะถูกกัน พวกนี้ก็แตกฮือหนีหมดเลย พวกบริษัทบริวารเอาตัวรอดไปหมด ท่านเองท่านก็พ้ันนะ แทนที่ไปนั้นเขาจะยิงเขายิงไม่ได้ มันจะถูกกันนายพราน ปืนจ้ไปทางไหนก็จะถูกกันทางนั้น เลยยิงไม่ได้ ท่านก็ผ่านไปได้ในช่องกลางนายพรานนะ วิ่งเข้าหานายพรานเลย ที่นี้คนไหนจะยิงมันก็จะถูกกัน ตกลงท่านก็เลยรอดพ้นไปได้ พวกบริษัทบริวารก็เผ่นหนีกันหมด นั้นเห็นไหม นี้ละโพธิสัตว์เป็นอย่างนั้น ท่านเอาตัวเข้ารับรองเลย ท่านไม่ได้มีคำว่เอาตัวรอดนะโพธิสัตว์ ให้เพื่อนฝูงเอาตัวรอด ท่านยอมตายไปเลยทีเดียว

ในชาดกมี โอิ น้าอัศจรรย์นะ สัตว์ตัวไหนจะไปทำได้อย่างนั้น เราก็ไม่เคยมีใช้ไหมละ ที่ตายที่นายพรานเขาเตรียมยิงอยู่นั้น ต่างตัวต่างจะวิ่งหนีซี พอวิ่งหนีปืนเขาก็กราดมาแล้วตายพินาศเลย อันนี้แทนที่จะเป็นอย่างนั้น ตัวนี้ก็วิ่งบึ่งเข้าไปหาเลย เขาก็สนใจกับตัวนี้ซี ตัวเหล่านั้นก็เผ่นเอาตัวรอดไปได้หมดเลย นั้นเห็นไหมละ อย่างนั้นแหละน้ำใจ

คนมีน้ำใจไปไหนไม่อดอยาก ให้พากันจำเอาไว้นะ น้ำใจเป็นของสำคัญมากยิ่งกว่าเงินทองข้าวของใด ๆ เราอย่าเห็นว่าสิ่งเหล่านั้นมีคุณค่ามากยิ่งกว่าน้ำใจ น้ำใจครบหมด ถ้าน้ำใจไม่มีสิ่งเหล่านั้นก็เป็นเศษเงินเศษทองเศษสมบัติไปอย่างนั้นแหละ ถ้าน้ำใจมีสิ่งเหล่านั้นก็มีค่ามีคุณไปตาม ๆ กัน สำคัญอยู่ที่น้ำใจ

เราพูดถึงเรื่องอดอยากขาดแคลน พูดถึงเรื่องภาคีสานเป็นภาคคนจน แต่มีน้ำใจอันนี้เป็นเครื่องเชิดกันไว้ เป็นน้ำใจโดยหลักธรรมชาติ ไม่ค่อยคับแคบตีบตัน ฟึ่งเป็นฟึ่งตายกันได้ จะทุกข์จะจนก็ตามแต่หัวใจไม่จนต่อกัน นี้สำคัญอย่างนี้ เพราะฉะนั้นไปที่ไหนจึงสนิทกันหมดเลย ความสนิทกันหมดก็เป็นพลังใจซึ่งกันและกัน เป็นของดี น้ำใจ

การพูดอย่างนี้เราไม่ได้หมายถึงว่าเมืองอื่นไม่มีน้ำใจ นี่หมายถึงว่าเมืองนี้เป็นเมืองคนจน แต่มีน้ำใจเป็นเครื่องเชิดกันไว้ เราหมายถึงนั้นนะ ทางโน้นน้ำใจก็มี สมบัติก็มี ก็ไม่มีที่ตำหนิจะไปตำหนิตรงไหน ทางภาคอีสานนี้ตำหนิความจน แต่เมื่อมีสิ่งที่จะเชิดกันไว้ก็คือมีน้ำใจ ก็เอาน้ำใจมาช่วยกัน หลวงตาเป็นคนภาคอีสานพูดต้องเข้าตัวบ้างซิ

พูดเรื่องเข้าตัวก็ทำให้ระลึกได้อีกแหละ บ้านอะไร เขาเรียกบ้านยางโล้น ออกจากหนองผือ จำพรรษาที่หนองผือ ทีนี้เราจะออกเที่ยวละทีนี้ พระเณรก็คอยรุมจะตามเราไป คราวนั้นดูเหมือนติดตามไปตั้ง ๔ องค์ ทั้ง ๆ ที่ตีไว้ไม่ให้ไป ยังติดตามเราไปตั้ง ๔ องค์ เข้าไปถึงบ้านยางโล้น บังเอิญยังงั้นให้ความจำนี้ติดหูติดตาคะ เขามาใส่บาตรพระไป ๔ องค์ เขามาใส่บาตร มีกล้วยเขาเรียกกล้วยตึบ กล้วยตึบเนื้อหนังไม่ได้เต็มอะไรนะ ไม่อ้วนกล้วยตึบ เนื้อมันไม่อ้วน ก็มีลูกเดียวนี้ ไปบิณฑบาตเราเป็นหัวหน้าก็ไปก่อน เขาก็เอากล้วยตึบนี้ละใส่บาตรให้เราลูกเดียว มีลูกเดียวเท่านั้นนะ นี่เป็นเหตุให้ได้คิดนะ ธรรมดากล้วยมีพระก็องค์เขาก็ใส่ให้ครบ

วันนี้มีกล้วยตึบลูกเดียว เขาว่าอย่างนั้น ใส่หลวงพ่อแหละ เราก็อ้ม ๆ แล้วไปพอกลับมาถึงที่พัก ไปพักอยู่ที่โรงเรียนเขาเพราะเราเดินทางไป พอไปแล้วก็พูดหยอกเล่นกับเณร เณรนั้นชื่อเณรกัน มีเณรหนึ่งไปด้วย พระ ๓ องค์กับเรา วันนั้นได้เท่านั้นละ มีข้าวเปล่า ๆ ละมา มานี้เรายื่นกล้วยลูกนี้ละ เอา เณร วันนี้เอากล้วยใส่บาตรให้เอาให้เต็มเหนี่ยวนะวันนี้เราจะเดินทางไกล มีกล้วยลูกเดียว วันนี้เอาให้เต็มเหนี่ยวนะเราจะเดินทางไกล เณรนั้นก็อ้ม กล้วยตึบลูกเดียว บอกเอาให้เต็มเหนี่ยวนะวันนี้เราจะเดินทางไกล เราก็อ้มนะ อย่างนั้นแล้ว ได้กล้วยมาแทนที่เจ้าของจะกินกลับไม่ได้กินนะ เอาให้เณร ให้พระเหล่านี้ก็ไม่ให้ ให้เณร มันก็เป็นธรรมชาติของมันเอง มีหน้าซำยังพูดหยอกเล่นด้วย เอาให้เต็มเหนี่ยวนะวันนี้เราจะเดินทางไกล จะเต็มเหนี่ยวอะไรกล้วยตึบลูกเดียว จบแล้วมีเท่านั้น

พูดถึงเรื่องธรรม พอมีบิณฑบาตจะวิ่งของมันออกกระจายออก ถ้าเรื่องกิเลสกวาดเข้ามาเลย เรื่องกิเลสจะกวาดเข้ามาทันที ๆ ถ้าเป็นเรื่องธรรมตีออกเลย กระจายออกข้างนอกเลย อันนี้ก็ทำให้คิดอีกแหละ พ่อแม่ครูจารย์ ปีนั่นสงครามโลกนี้นะ พวกอะไร ๆ อดอยากขาดแคลนทั้งนั้น เครื่องใช้ไม้สอย เฉพาะอย่างยิ่งเครื่องนุ่งห่ม พวกผ้าไม่มีโอ้ย พวกญาติโยมเขามาขอผ้าในวัด เขาไม่มีผ้า เวลามีคนมาถวายท่าน ท่านก็เอาไว้สำหรับแจก แจกพวกนี้ละ พอมาแล้วเขามาขอ ตามธรรมดาท่านจะไม่เก็บสิ่งของภายในห้องท่าน แต่เวลาท่านสงวนเพื่อแจกทานให้ประชาชน ท่านกลับสั่งว่าให้เอาเข้าไปไว้ในห้องท่าน คือท่านจะเป็นคนสั่งจ่ายเอง เราชนได้มาเท่าไรก็ขนเข้าไว้ในมุมนห้องท่านนั้นละ

พอญาติโยมมาแล้ว ท่านก็ว่า เอ้อ เขามาแล้วที่นี้เอา ชนออกมาแจก ท่านแจก พวกญาติโยมก็รุมเข้ามา คนนั้นก็อยากได้ คนนี้ก็อยากได้ ทางนี้ก็ชนออกมาแจก ๆ ท่านก็เข้าไปในห้อง ที่นี้โยมเขาดูจะไม่ทันใจ เลยโดดเข้าไปในห้องกับท่าน พอท่านหันหน้า ออกมานี้ อู๊ย นี่มาอะไรจะให้ที่อยู่แล้ว ท่านเสียงร้องลั่นเลยนะ จะมาอะไรกำลังเอาออกไปให้ ไปออกไป พวกโยมเขาวิ่งเข้าไปในห้องท่าน

นี่พูดถึงเรื่องการทาน หลวงปู่มั่นนี่ โอ๊ย ไม่มีอะไรเหลือเลย หหมด ๆ ๆ ไม่มีอะไรเหลือเลย นักเสียสละ นี่ก็เป็นฝ่ายปฏิบัติเรายกให้แล้ว ฝ่ายปริยัติเป็นอันดับสองก็ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ เห็นเท่านั้นละเรา เราไม่ได้ประมาทครูบาอาจารย์องค์ใดนะ เพราะเรานี้เป็นนักล่าครูบาอาจารย์ ไปที่ไหน เพราะเรามันเข้านอกออกใน ทางด้านปริยัตินี้ก็ ไม่ทราบว่าจะไปที่สำนัก เรียนหนังสือไม่ทราบที่สำนัก ออกจากนั้นก็ล่าครูบาอาจารย์ทางด้านปฏิบัติ

ทั้ง ๆ ที่เราก็คู้รีวู้หะ ังเขลาเบาปัญญา แต่จะหาของดีชิ มันก็เป็นนักล่าอาจารย์ไปใช้ใหม่ละ ไปอยู่ที่นี่เป็นยังงิ ไปอยู่ที่นั่นเป็นยังงิ ถ้าไม่น่าอยู่ไม่อยู่ ไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น ที่นี้ก็เห็นละชิ ไปที่ไหนเห็นหมด ทางปริยัติก็เห็น ปฏิบัติปกครองกันยังงิ ๆ ก็รู้ ปฏิบัติปกครองกันยังงิ ๆ ก็รู้ มีธรรมวินัยครอบเอาไว้ แต่การปกครองนั้นมีแยกมีแยกกันอยู่ในวงธรรมวินัย แต่มีแยกมีแยกกัน ฝ่ายปริยัติปกครองกันอย่างนั้น ๆ ฝ่ายปฏิบัติปกครองกันอย่างนี้ ๆ มันก็รู้ไปหมดละชิ เราเป็นนักล่าอาจารย์ไปที่ไหนก็รู้ไปหมด ถึงได้เรื่องราวอะไร ๆ มาพูดแปลก ๆ ต่าง ๆ เพราะไปเห็นทุกแห่งทุกหน เรื่องของครูบาอาจารย์จะไม่เหมือนกัน

แต่ครูบาอาจารย์องค์ใดก็ตามสรุปความลงแล้ว ถ้าครูบาอาจารย์องค์ใดมีความตระหนี่ถี่เหนียว พระเถรไม่ค่อยติดนะ ไม่ค่อยมี ถ้าครูบาอาจารย์องค์ใดเป็นนักเสียสละ โอ๊ย มีเท่าไรรุมมา ๆ ทั้งนั้น นี่ก็หมายถึงว่าน้ำใจ นี้ละกระแสของธรรมตั้งดูตกัน อย่างนี้ อยู่ลึก ๆ มองไม่เห็น ตาเรามองไม่เห็นแต่น้ำใจมันถึงกัน ๆ ดูดดื่มอยากมา ๆ เป็นอย่างนั้นละ วันนี้เอาเท่านั้นละ ไม่ได้พูดอะไรมาก สายแล้ว จวนจะ ๙ โมงแล้ว เราก็มีธุระ มีธุระประจำแหละหลวงตา

(มีลูกศิษย์กลับจากทำบุญวัดป่าบ้านภูมากراب) นี่ละที่เอาหลวงปู่มั่นมาพักวัดนี้ ละ ออกจากนี้ก็เอาแคร่ใส่ท่านหามออกมา คืออันนั้นเป็นเกาะเป็นดง แล้วก็ข้ามดงนั้น ออกมาท้องนา หามท่านมาขึ้นรถไปสกลนคร แต่ก่อนทางรถลำบากมาก เป็นหลุมเป็นบ่อ หินลูกรังทั้งเป็นหลุมเป็นบ่อ ไปลำบากลำบากมากทีเดียว เวลากลางคืนท่านเร่งของท่าน เราที่เสียเหมือนกันมาระลึกทีหลัง แหม เห็นโทษของตัวเอง ถ้าท่านแยบออกมาสักนิดหนึ่ง ๆ นี่จะทันทีเลยนะเรา คือท่านเร่งมา ๓ คืนให้รีบเอาท่านออกไปสกลนคร

ท่านบอกว่าท่านไม่มุ่งจะมาตายที่นี่ ออกมาก็บอกว่าจะไปตายสกจนคร นี่ไม่ใช่สกจนคร ให้รีบเอาผมออกไป ว่าแต่อย่างนั้นนะ

พอดีที่สามนี้ซิ มันจะเป็นจะตาย เราเป็นเนือบนเชียงท่านสับลงมา ครูบาอาจารย์อยู่ทางใต้ เราเป็นเนือบนเชียงอยู่ข้างบน ครั้นเวลาท่านขนาบเราแล้วออกมา ปรีक्षाครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์องค์ใด ๆ ก็มีความรู้ความเห็นเป็นแปลก ๆ ต่าง ๆ ใ้เราผู้รับเหตุการณ์มาจากท่านเด็ด ๆ ขาด ๆ นี่นะเราจะตาย เนือบนเชียง วิ่งหาครูบาอาจารย์องค์นี้ว่าอย่างนั้น องค์นั้นว่าอย่างนั้น เอ้ นี่มันยังงัย ท่านบอกให้เร่ง แล้วคืนวันนั้นท่านไม่นอนนะเห็นไหม เราไม่ทราบ ถ้าท่านแสบให้เราารู้สัักนิต คืนนั้นจะระเบิดกันเลยเทียวนะ

ให้รีบ ๆ เอาผมไปนะ ๆ ว่าแต่อย่างนั้นนะ ถ้าท่านบอกว่า นี่ผมรั้งไว้เท่านั้นละ คือรั้งความตายของท่าน พอรั้งได้ท่านรั้ง เพราะฉะนั้นท่านถึงเร่งให้รีบเอาไป เวลานั้นท่านก็รั้งของท่านเต็มที่ คือยังไม่ให้ตาย ให้ไปถึงที่เสียก่อน ความหมายว่าอย่างนั้น แต่ท่านไม่ได้บอกว่าท่านรั้งเอาไว้ เราละเป็นบ่าอยู่กลางคืน โอ๊ย โมโหให้ครูบาอาจารย์ก็โมโห เปิดเสียบ้างมันโมโหจริง ๆ นี่นะ เราเป็นผู้รองรับกับท่านอยู่ตลอดเวลา ท่านไม่นอนเราไม่ได้นอนไม่ว่าเวลาไหนก็ตาม แต่เนือเวลาไปหาครูบาอาจารย์ ไปปรีक्षाหาหรือเรื่องท่านเร่งเราบีบเรา อาจารย์องค์นี้ว่าอย่างนั้น อาจารย์องค์นี้ว่าอย่างนี้ แล้วตกลงในคืนวันนั้นท่านไม่นอนเลยนะ

ที่นี้มันบันดลบันดาลยังงัยไม่ทราบ ตอนเช้ารถเขาก็มา รถแขวงการทาง บริษัทแม่่มุ่ซึ่งเป็นลูกศิษย์กัณกุฎิของท่านมานานอยู่ที่สกจนคร เขาสั่งทางนั้นมาโดยด่วนเลย ตอนเช้าเอารถแขวงการทางมา ที่นี้เวลามาถึงตอนเช้า รถมาถึงแล้วจะมารับพ่อแม่ครูจารย์ไปสกจนคร ท่านนิ่ง เพราะท่านเร่งพอแล้วจะให้ไปนี่นะ เพราะถ้าเลยวันนั้นจะไม่ไหวนะดูท่าว่าอย่างนั้น คือท่านรั้งเอาไว้ แต่ท่านไม่บอกว่ารั้งละซี เราถึงไม่รู้เรื่องที่จะปฏิบัติ ถ้าท่านบอกว่านี่ผมรั้งเอาไว้ เพียงเท่านั้นเราจะเอาใหญ่เลย ดีไม่ดีจะเอาไปกลางคืนว่างัย แต่เนือท่านไม่ได้บอก

พอรถมาถึงแล้วท่านก็พูดว่า พระเณรมีมาก รถมาแล้วจะรับพระเณรไปไหนหรือพระเณรมีมาก ทางนั้นเขาก็ตอบรับมาทันที รับไม่ไหวเขาจะรับทั้งวัน ขอเอาพ่อแม่ครูจารย์ไปก่อน ท่านก็เลยนิ่ง เขาเอาหมอมามาพร้อมมานัดยานอนหลับให้ท่าน เอาหมอมามาพร้อมเลย พอฉีดยาปั๊บกี้ไปเลยเพราะท่านเร่งแต่กลางคืนแล้ว พอฉีดยาให้ดูเหมือนไม่ถึง ๑๐ นาทีมั้งท่านก็เริ่มหลับแล้วก็เอาออกไป วัดนี้แหละ แล้วตรงเป้ง พอไปถึงนั้นแล้ว หกทุ่มท่านฟื้นจากฤทธิ์ยา นี่ละมันเห็นได้ชัดนะ เราดูอยู่ตลอดเวลาเนือ ไม่ทราบว่าสังเกตหรือไม่สังเกตเราก้ดี มันเต็มหัวอกทุกอย่าง

พอท่านฟื้นขึ้นมาท่านไม่พูดอะไรเลย พอฟื้นขึ้นมาท่านมองนั่นมองนี่ เป็นที่แน่ใจว่ามาถึงสกลนครแล้ว ท่านมองดูนั่นมองดูนี่ กฎุณั้นเป็นกฎุณที่ท่านเคยพัก ก่อนที่ท่านจะจากอุดรฯ ไปเขาปลุกกฎุณหลังนี้ไว้รอรับท่านแล้ว แล้วเขาก็มานิมนต์ท่านไป ท่านไปพักกฎุณหลังนี้ก่อนแล้วค่อยไปทางบ้านโคกนามน เพราะฉะนั้นถึงวาระสิ้นสุดของท่านจึงเอามากฎุณหลังนี้ ท่านจึงได้มองดู ๆ ท่านก็จำได้ จากนั้นมาท่านก็สงบ ไม่นานนะ สงบนิ่งอยู่นั้น สักเดี๋ยวก็กทำอาการแล้ว เห็นไหมละ อาการที่จะไป จะเปิดละที่นี้ ไม่รู้ละ เปิดเลย จากนั้นก็ทำหน้าที่เลย

เราก็รีบสะกิด นี่เห็นไหม ที่ท่านเร่งมาได้สองสามคืน เต็มเหนี่ยวนะ เห็นไหมที่นี้แสดงยังงัยบ้างดูเอา ว่าอย่างนั้นนะเราก็ดี จากนั้นก็ทำหน้าที่เรื่อย ๆ จนกระทั่งวาระสุดท้ายไปอย่างเงียบ ไม่มีใครรู้ชะว่าท่านสิ้นเมื่อไร หัวเราจ่ออยู่นี้ตลอดเวลา อ้าว ธรรมดาคนจะสิ้นใจต้องมีนิมิตเครื่องหมายนะ มียิบ ๆ แยะ ๆ บางส่วนอวัยวะ มีกระดูกบ้าง หรือมีอาการอะไร ๆ นี่เงียบเลย ไปเลย

นี่พูดถึงเรื่องพ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านไม่ได้บอกท่านรังเอาไว้ มาเป็นกับเรานี่เอง เราถึงรู้ ที่ว่ารัง ๆ นี่นะ เราจะไปที่ครั้งแล้วนะ เมื่อพอรังได้เราก็รัง ถ้าสุตวิสัยแม้แต่พระพุทเจ้าก็ยังตาย เมื่ออยู่ในวิสัยที่ควรจะรังได้ ท่านถึงบอกให้รีบนะ ๆ หมายถึงท่านรังเอาไว้ จนกระทั่งถึงวาระแล้ว พอไปถึงแล้วมองโน้นมองนี่แล้วก็ไปเลย อันนี้เราก็รังไม่รู้ก็ครั้งโรคหัวใจเรานะ เราถึงได้มาพูดเรื่องรังนี่นะ ท่านไม่พูด มันเป็นกับเราเวลามันออก อ้อ ท่านเป็นอย่างนี้เอง เราถึงได้ออกมาเป็นคำพูดว่ารังเอาไว้ พูดไปพูดมาเลยจะคำอยู่นี่ละ เลยรังกันอยู่ที่นี้ไม่ไปไหนละ (ขออาราธนาณิมนต์ท่านหลวงตาให้รังไว้อีกหลาย ๆ ครั้งเจ้าคะ) มาพูดติดต่อกับเรา ไม่ไปติดต่อกับพญามัจจุราชทางโน้นว่าอะไรบ้าง นายใหญ่อยู่โน้นนะ เข้าใจ เอาละให้พร

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd